

Morometii, de Marin Preda - Ilie Moromete, personaj remarcabil

Exista si o alta fata a lui Ilie Moromete, in consens cu trasaturile sale fundamentale particularizandu-l si mai pregnant printe ceilalti tarani. Personajul este un disimulat, stapaneste arta de a-si desincroniza in mod voit gandurile si vorbele, de a mima gesturi si opinii false pentru a sonda partenerul de discutie si a se distra pe seama prostiei, ingamfarii si a limbajului acestuia sau pentru a se ascunde pe sine. Semnificativa este comedia jucata in fata agentilor fiscali care-i stricasera placuta discutie de duminica.

Disimulatia lui Ilie Moromete nu e numai o reactie defensiva, ea ii devine o a doua natura. Celor din jur le apare ca un om sucit, cu toane, imprevizibil, inchis intr-o meditatie a sa, "obscura si impenetrabila" (O.Crohmalniceanu).

Atitudinea lui Moromete creeaza un fenomen de instrainare de o dureroasa intensitate, observabil mai ales in relatiile cu cei sase copii. El ii iubeste si le vrea binele, dar isi censureaza orice induioasare fata de ei. Serbarea scolara la care Niculae ia premiul intai ii provoaca pentru prima data nevoia de a-si transmite afectiunea in mod direct si atunci el nu gaseste gesturile cuvenite. Uimirea de a-si vedea fiul preminat cand el credea ca o sa ramana repetent, stinghereala copilului, criza de friguri care il cuprinde cand incearca sa spuna o poezie, ii produc o emotie vecina cu panica. Intoarcerea lor spre casa e aproape patetica fiindca, pentru o clipa, distanta dintre tata si fiu dispare prin gesturi schitate cu multa stangacie.

Una din multele iluzii ale lui Moromete este credinta lui in posibilitatea comunicarii. El crede ca oamenii, propria familie il inteleg. Mai mult, Moromete nu accepta ideile timpului sau. Pentru el, pamantul inseamna demnitate sociala si numai bucuria de a fi liber, independent, posibilitatea de a te gandi si la altceva decat la ziua de maine si de a privi viata ca pe un spectacolo sau ca pe un lucru de al carui secret trebuie sa te patrunzi.

Moromete nu este un om inactiv. El actioneaza in virtutea ideilor sale despre societate. "Cel din urna taran (N.Manolescu) nu accepta ideea disparitiei modului de viata patriarhal. De aici, drama.

Marin Preda are meritul de a fi integrat o drama eterna istoriei si a realitatilor sociale romanesti. Drama lui Moromete se declanseaza intr-un timp istoric in care puterea banului il pune pe taran in situatia de a face din productia sa o marfa.

In satul patriarhal, cu o economie antarhica, navaleste cu violenta un alt tip de relatie. Banul inseamna un atac brutal la adresa iluziei lui Moromete ca el, cu pamantul si copiii lui, poate continua sa traiasca linistit. El vede ca taranul este atras intr-o curba despre care nu stie incotro duce. Nelinistea unei asemenea perspective incerte il determina pe erou sa ramana pe pozitia lui pana la sfarsit.

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

Fii cei mari inteleg astfel problema si, pe fondul mai vechi al urii lor impotriva mamei si a surorilor vitrege, pun la cale fuga la oras. Pentru a preveni razmerita fiilor, Moromete il lasa pe Achim sa plece cu oile la Bucuresti, le duce cu vorba pe Catrina si pe fete, ii lasa lui Niculae speranta ca-l va trimite la scoala. Atitudinea lui concilianta nu da rezultate. Fiii isi dispretuiesc tatal pentru nepriceperea in afaceri iar Moromete trece la masuri extreme. Li bate cu parul pe Paraschiv si pe Nila intr-o secventa de un mare dramatism, care-i exprima disperarea de a nu fi putut sa-i oblige sa ramana ceea ce ar fi trebuit sa fie dupa parerea lui, adica tarani adevarati. Paraschiv si Nila reusesc pana la urma sa fuga luand si caii din grajd, oar Moromete e obligat sa vanda o parte din pamant, adica sa faca ceea ce luptase sa nu faca.

El bate la poarta lui Tudor Balosu si vinde o parte din pamantul familiei. Trufasul vecin n-are totusi satisfactia de a-l vedea pe Moromete umilit. Sub puterea unei lovituri neprasnice, el ramane "indepartat si nepasator". Lovitura are efect in alt plan. Omul netulburat si ironic paraseste stanoaga podistei, nu mai raspunde la cuvintele de salut si nu mai poate fi auzit povestind nici una din acele intamplari care fermecau pe prietenii sai din Silistea Gumesti. Fantazia lui se inchide. Omul creator este invins de omul social. Din Moromete de dinainte nu mai ramane decat capul de huma facut in timpul unei adunari in poiana fierariei lui locan de Dinu Vasilescu. Existenta dainuie in arta.